

Sygn. akt IV U 141/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: protokolant sądowy Marta Bartusiak

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2014 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 9 grudnia 2013 roku nr (...)

w sprawie K. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, że odwołujący K. S. w okresie od 01 stycznia 2008 roku do dnia 31 marca 2008 roku oraz w okresie od dnia 01 stycznia 2009 roku do dnia 31 marca 2009 roku nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej;

II. w pozostałej części oddala odwołanie.

Sygn. akt IVU 141/14

Uzasadnianie

wyroku z dnia 8 lipca 2014 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. decyzją z dnia 09.12.2013 r. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 1 i 3, art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 9 ust. 4a, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 4, art. 18 ust. 8, art. 20 ust. 1, art. 32, art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.), art. 104 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 6740, art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stwierdził, że K. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu w okresie od 01.01.2008 r. do 17.04.2009 r. i ustalił podstawę wymiaru składek oraz kwotę składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne za ten okres oraz podstawę wymiaru składek na Fundusz Pracy. W szczególności organ rentowy wskazał, że odwołujący od 17.12.1991 r. pobierał rentę, a od 18.04.2009 r. pobiera emeryturę. Od 01.01.2008 r. odwołujący nie zgłosił się do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Odwołujący został objęty wymienionymi

na wstępie obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi we wskazanym okresie, ponieważ od dnia 01.01.2008 r. osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Podstawę wymiaru składek dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.

K. S. w odwołaniu od powyższej decyzji wnosił o jej zmianę i ustalenie, że w okresie wskazanym w decyzji nie podlegał wymienionym w niej ubezpieczeniom i nie ma obowiązku uiścić wskazanych w niej składek. Odwołujący podniósł, że organ rentowy nie wziął pod uwagę faktu zawieszenia przez niego działalności gospodarczej, o czym informował organ skarbowy i nie płacił za te okresy podatku dochodowego od prowadzonej działalności gospodarczej za miesiące zawieszenia świadczenia usług. Prowadzi usługi z zakresu ślusarstwa i kowalstwa i zawsze wygłaszał działalność w okresie zimowym, bo nie było zainteresowania usługami na co dołączył kserokopie pism kierowanych do organu podatkowego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumenty zawarte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. S. od dnia 17.12.1991 r. pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy, a od dnia 18.04.2009 r. pobiera emeryturę.

/okoliczności bezsporne/

Odwołujący od dnia 02.05.1991 r. zarejestrował pozarolniczą działalność gospodarczą z data rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej od 27.07.1994 r. w zakresie usług ślusarskich i usług kowalskich. Odwołujący zgłosił w Pierwszym Urzędzie Skarbowym w T. zawieszenie działalności gospodarczej między innymi w okresach: od 01.01.2008 r. do 01.04.2008 r. i od 01.01.2009 r. do 31.03.2009 r. Nie informował o tym organu rentowego. Od prowadzonej działalności gospodarczej opłacał podatek w formie karty podatkowej. W okresie zimowym zawieszał działalność, bo nie było klientów, nie prowadził wtedy żadnej działalności gospodarczej.

Dowód: pismo Naczelnika Pierwszego US w T. z dnia 28.04.2014 r. –k. 21 as,

kserokopie pism odwołującego o zawieszeniu działalności –k. 5-6 as,

zeznania odwołującego –k. 30 as,

Powyższe okoliczności Sąd ustalił w oparciu o zeznania odwołującego i dokumenty urzędowe. Sąd dał wiarę w całości zeznaniom odwołującego, ponieważ był szczere, logiczne i korespondowały z pozostałym dowodami w szczególności z pismem Naczelnika Pierwszego US w T. z dnia 28.04.2014 r. oraz kserokopią pism odwołującego o zawieszeniu działalności.

Dokumenty urzędowe stanowiące stosownie do art. 244 § 1 kpc dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone, dokumenty te nie były nadto w żaden sposób kwestionowane przez strony, dlatego też zostały w całości uznane przez Sąd za wiarygodne i prawdziwe.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie częściowo.

Objęcie K. S. z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej następującymi ubezpieczeniami: ubezpieczeniem emerytalnym, rentowymi i wypadkowym w okresie od 01.01.2008 r. do 31.03.2008 r. oraz w okresie od 01.01.2009 r. do 31.03.2009 r. nie było zasadne.

Zgodnie z art. 13 pkt. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w brzmieniu obowiązującym do dnia 20.09.2008 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące działalność pozarolniczą - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Od dnia 20.09.2008 r. art. 13 pkt. 4 stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Stosownie do treści art. 9 ust. 4c ustawy systemowej osoby prowadzące pozarolniczą działalność, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury.

W myśl art. 36a ust. 2 ustawy systemowej od dnia 20.09.2008 r. zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej wywiera skutki prawne w zakresie ubezpieczeń społecznych od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym przedsiębiorca dokonał zgłoszenia zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, do ostatniego dnia miesiąca, w którym przedsiębiorca dokonał zgłoszenia wznowienia wykonywania działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 7b ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. prawo działalności gospodarczej obowiązującym od 20.09.2008 r. (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 z późn. zm) wpisowi do ewidencji działalności gospodarczej podlega informacja o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej oraz o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej.

Artykuł 7d ust. 1 ustawy prawo o działalności gospodarczej stanowi, że przedsiębiorca jest obowiązany zgłaszać organowi ewidencyjnemu zmiany stanu faktycznego i prawnego odnoszące się do przedsiębiorcy i wykonywanej przez niego działalności gospodarczej, w zakresie danych zawartych w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 7b ust. 2, powstałe po dniu dokonania wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian, a także informację o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej. Do zgłoszenia zmian stosuje się odpowiednio przepisy art. 7b ust. 1-3 oraz art. 7c.

Zgodnie z art. 14a ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095 z późn. zm.) obowiązującym od dnia 20.09.2008 r. przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 1 miesiąca do 24 miesięcy. Po zmianie od dnia 31.03.2009 r. w artykule 14a dodano ust. 5, zgodnie z którym zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej następuje na wniosek przedsiębiorcy.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 11 lutego 2014 r. III AUa 658/13 wyjaśnił, że jeżeli pomimo formalnego figurowania w ewidencji działalności gospodarczej, wnioskodawczyni nie wykonywała żadnych usług lub sprzedaży, czy też innych czynności, które wchodzą w zakres przedmiotowy działalności gospodarczej ujawnionej w ewidencji, ani nawet nie podejmowała czynności związanych z działalnością gospodarczą, jak zamawianie towarów, rekrutacja pracowników, poszukiwanie kontrahentów itp., to w konsekwencji należy uznać, że nie do utrzymania jest domniemanie wynikające z wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, iż działalność tę wnioskodawczyni wykonuje (rozpoczęła jej prowadzenie). To zaś nie może prowadzić do objęcia jej ubezpieczeniem społecznym w myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 13 pkt 4 u.s.u.s. (LEX nr 1425351, por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 01.10.2013 r. III AUa 355/13 LEX nr 1381480)

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 grudnia 2007 r. VII SA/Wa 1578/07 wyraźnie wskazał, że: 1. Wpis do ewidencji działalności gospodarczej daty jej rozpoczęcia utożsamiono z datą podjęcia takiej działalności w rozumieniu faktycznym i jej prowadzeniem, aż do dnia wykreślenia tego wpisu. Nadawanie takiego znaczenia wykazanemu w ewidencji okresowi prowadzenia działalności gospodarczej, bez możliwości skorygowania tego okresu na podstawie ustaleń dokonanych w postępowaniu dowodowym, nie jest zasadne. 2. Zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem, ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności. Z tego powodu wpisowi

nadawano zawsze charakter deklaratoryjny, a nie - konstytutywny. 3. Określanie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i była prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. (LEX nr 496344).

W sprawie bezspornym jest, że K. S. w okresach między innymi od 01.01.2008 r. do 01.04.2008 r. i od 01.01.2009 r. do 31.03.2009 r. nie prowadził działalności gospodarczej, ale zgłosił to zawieszenie jedynie w urzędzie skarbowym. Nie zgłaszał tego faktu w organie rentowym. Kierując się zasadą zaufania obywateli do państwa należy stwierdzić, że najważniejszy był fakt zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej. Bezsporne w sprawie było, że odwołujący w spornym okresie od 01.01.2008 r. do 01.04.2008 r. i od 01.01.2009 r. do 31.03.2009 r. nie prowadził działalności gospodarczej, co przyznał organ rentowy. Bezsporne było również to, że odwołujący nie zgłosił tego faktu w organie rentowym ani wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi nie zgłosił zawieszenia organowi prowadzącemu ewidencję działalności gospodarczej. Nie zrobił tego, ponieważ nie wiedział o powstaniu takiego obowiązku, a druki EDG-1 pojawiły się od 01.04.2009 r. W spornym okresie organy ewidencyjne same tworzyły formularz zgłoszeniowe i były one dostępne, ale odwołujący nie miał świadomości tego faktu. Od dnia 20.09.2008 r. ustawodawca wyraźnie określił warunki w jakich może nastąpić zawieszenie prowadzonej działalności gospodarczej. Odwołujący tylko w okresach od 01.01.2008 r. do 01.04.2008 r. i od 01.01.2009 r. do 31.03.2009 r. zgłosił w urzędzie skarbowym zawieszenie działalności gospodarczej. Odwołująca wykazała, że w okresach od 01.01.2008 r. do 01.04.2008 r. i od 01.01.2009 r. do nie prowadził działalności gospodarczej. Wpisy w ewidencji działalności gospodarczej powodują istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i była prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji – nie można z tej grupy wyłączyć wpisów dotyczących zawieszenia prowadzonej działalności gospodarczej. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. Odwołujący wykazała, że w okresach od 01.01.2008 r. do 01.04.2008 r. i od 01.01.2009 r. do 31.03.2009 r. zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej tj. rzeczywiście jej nie wykonywał - co przyznał zresztą organ rentowy.

Z powyższych względów odwołanie – jako zasadne w tym zakresie podlegało uwzględnieniu - na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i Sąd w pkt. I wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w części dotyczącej objęcia K. S. ubezpieczeniem społecznym w okresie od 01.01.2008 r. do 01.04.2008 r. i od 01.01.2009 r. do 31.03.2009 r. i stwierdził, że w tym okresie odwołujący nie podlegał z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu.

Odwołujący nie wykazała, iż poza tym dwoma okresami wskazanymi wyżej w spornym okresie od 01.01.2008 r. do 17.04.2009 r., kiedy prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy - nie prowadził działalności gospodarczej, zatem w pozostałym zakresie jego odwołanie podlegało oddaleniu na podstawie powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. o czym Sąd wyrzekł w pkt. II wyroku